

скъперничество го каралъ да гладува и го биялъ, го принуждава да избѣга отъ бащиния си домъ и да започне единъ скитнически животъ. Следъ като дава единъ концертъ въ Парма, той странствува

Николо Паганини

по цѣла Италия, и навсѣкжде привеждалъ съотечественицитѣ си въ бѣсенъ възторгъ съ своята страстна и съ завличаща стихийность игра. Следъ едногодишно пребивание въ Генуа, дето се отдава на сериозни занятия съ цигулката и на творчество (Паеръ е билъ неговъ учителъ по композиция), наново почва да странствува изъ Италия. 1805—1808 се задържа въ Лука като херцогски виолонистъ и учителъ на князь Бакиоки. Следъ това се изгубва, за да се яви наново и да спечели необикновена слава въ Италия, а 1828 въ Австрия и Германия. Презъ този периодъ на продължително изгубване отъ обществото, поради неговата особена, почти демонична натура, се разказвали най-разнообразни легенди, въ които истинското се преплита, по единъ най-тайнственъ начинъ, съ измисленото. Суевѣрнитѣ италиянци обяснявали непостижимото негово изкуство съ дявола, който се е билъ вселилъ въ него. Поради

многого любовни истории и приключения, преписвали му и убийството на една негова любовница, по която причина лежалъ нѣколко години въ затвора. Предприетото 1828 голѣмо концертно турне на северъ го води отъ Виена презъ Дрезденъ, Мюнхенъ, Франкфуртъ, Парижъ и Лондонъ, отдето 1835 презъ Парижъ се връща въ Италия, отрупанъ съ отличия, почести и слава, но съ разстроено здраве, поради нередовния животъ, който е водилъ. Следъ едно последно излизане въ Парма презъ 1836 П. се оттегля и живѣе до смъртта си въ имението си Гайона, като е търсилъ облекчение на болестта си (гърлена туберкулоза) въ хубавия мекъ климатъ на Марсилия, а сѣщо и Ница, където го намира смъртъта. П. е билъ психически ненормаленъ и при това голѣмъ скъперникъ: той оставя едно голѣмо парично наследство на сина си Ахилъ (отъ брака му съ пѣвицата Ветония Бианки), а 8-тъ свои цигулки завещава на осемтъ голѣми виртуози-цигулари: Беріо, Ернстъ, Липински, Майфедеръ, Моликъ, Оле Булъ, Виотанъ и Шпоръ. Най-любимия му инструментъ, подаренъ му отъ нѣкой си господинъ Левронъ — единъ прекрасенъ Иоз. Гварниери екземпляръ, се съхранява въ Генуа. Демоничното се е отразявало въ външната природа на П.; неговитѣ голѣми очи, необикновения му носъ, змиообразното му слабо и гѣвкаво тѣло, сж покорявали съвременитѣ му, еднакво съ неговото непостижимо изкуство; съвършената му недостижима техника, мощность и изразителность на тона, неговитѣ кристални флажиолети, неподобни стакати и пичикати съ лѣвата ржка, както и идеално яснитѣ му пасажі, сж привеждали слушателитѣ въ неописуемъ възторгъ или въ пълно занемаяване — включително и неговитѣ съперници. П. е билъ сѣщо забележителенъ виртуозъ и на китара. Композиции: 2 концерта, три вариационни творби, едно „Концертно алегро“ (Molto perpetuo) и 60 вариации върху една генуезка пѣсенъ въ всички гами, 24 Капричи — за цигулка-соло, 6 голѣми квартета за цигулка, виола, китара а виолончелъ и 12 сонати за цигулка и китара.